

Veľký prieskum UNIQA a NMS o živote slovenských rodín v roku 2025

Slováci hľadajú v rodine bezpečný prístav: Pocit bezpečia však najviac ohrozujú medzigeneračné nezhody o politike a obava z neschopnosti postarať sa o nemohúcich členov rodiny

Tlačová správa
13.5.2025

Pre väčšinu Slovákov je rodina hlavným zdrojom bezpečia, blízkosti a dôvery. Aktuálne však existujú dva silné faktory, ktorý rodinu ako bezpečný prístav silno narúšajú. Nový prieskum finančného domu UNIQA skúma, ako fungujú slovenské rodiny – čo ich drží pohromade, čo ich rozdeľuje alebo čo nám v nich chýba. Výsledkom je komplexný pohľad na pocit bezpečia v rodine, ktorý sa v mnohých domácnostiach ukazuje krehkejší, ako by sa mohlo zdať. Prieskum predstavujeme verejnosti symbolicky tesne Medzinárodným dňom rodiny, ktorý každoročne pripadá na 15. mája.

„V UNIQA voláme späť klientom, ktorí nám zanechali negatívnu spätnú väzbu. Potrebovali sme sa dostať bližšie k ľuďom. A viete čo mali všetky telefonáty spoločné? Skôr či neskôr sa dostanete k ich rodinnej situácii. Vypočuli sme si príbehy rodín s malými deťmi, ale aj matiek samoživiteliek, viacgeneračných rodín, kde sa starajú o starnúcich rodičov, rodín, kde jeden z rodičov ťažko ochorel alebo majú ťažko choré dieťa. Všade bola v nejakej forme prítomná rodina. Uvedomili sme si, že ak chceme prinášať produkty a služby, ktoré uľahčia život našim klientom aj ich rodinám, najskôr musíme vedieť, ako rodiny v roku 2025 žijú a čo ich trápi. A keďže takúto hĺbkovú sondu aktuálne ešte nikto neurobil, urobili sme ju my, “ **hovori generálny riaditeľ UNIQA Rastislav Havran.**

"Prieskumu sa zúčastnilo viac ako dvetisíc respondentov z celej Slovenskej republiky vo všetkých vekových kategóriách, v rôznych rodinných stavoch a životných situáciách. Skombinovali sme kvantitatívne prieskumy s kvalitatívnymi rozhovormi, aby sme získali hlbší prehľad o tom, ako ľudia skutočne prežívajú svoje rodinné zázemie. Zamerali sme sa nielen na typy domácností, ale aj na rozdiely medzi generáciami, ekonomickým zázemím a regiónmi," vysvetľuje **analytik Michal Mislovič z výskumnej agentúry NMS**, ktorá prieskum realizovala v spolupráci s UNIQA.

Prieskum UNIQA hneď v úvode skúmal, aké rodiny žijú na Slovensku podľa zloženia a aké je ich percentuálne zastúpenie v spoločnosti:

- **Rodina s tradičným zložením**, ktorú stvorí muž, žena a deti – **44%**
- **Nasledujú tzv. Empty nesters**, teda rodičia, ktorým sa deti už odsťahovali - **16%**
- **Neúplné jednorodičovské rodiny** – **15%**
- **Viacgeneračné rodiny** – **12%**
- **Tzv. Patchworkové rodiny** tvorené mužom, ženou a deťmi z viacerých vzťahov – **6%**
- **Rodiny bez detí** – **3%**
- **LGBTQ+ rodiny** – **4%**

Pocit bezpečia doma nie je samozrejmosťou – má dve slabé miesta

Výsledky prieskumu ukazujú, že **priemerná úroveň bezpečia v slovenských rodinách** dosahuje **62 bodov zo 100**. Ľudia sa cítia najlepšie vo svojom vlastnom dome – v priestore, ktorý im poskytuje pokoj a súkromie. Vysoké skóre má aj každodenné fungovanie, ak ho rodiny aktívne zdieľajú – napríklad spoločné stolovanie, výlety alebo starostlivosť o domácich miláčikov. Naopak, najnižšie hodnotenie uvádzali rodiny v oblasti vplyvu vonkajšieho sveta a následne zdravotníctva a starostlivosti. Prieskum hlbšou analýzou ukázal, že pocit bezpečia v slovenských rodinách má dve slabé miesta:

- **Medzigeneračné nezhody na dianie vo svete a na politiku**
- **Obava z neschopnosti postarať sa o nemohúcich členov rodiny**

Čo znamená miera bezpečia v rodine?

Miera bezpečia je komplexným ukazovateľom toho, ako veľmi sú rodiny pre ľudí ich bezpečným prístavom – či vnímajú svoju rodinu ako oporu, zázemie a miesto, kde môžu byť sami sebou.

Rodinné vzťahy

→ dôvera, komunikácia, vzájomná podpora, schopnosť riešiť konflikty

Majetok a finančná istota

→ prístup k spoločným financiám, finančné rezervy, spravodlivosť v riadení, stres z výdavkov

Zdravie a starostlivosť

→ ochota a schopnosť starať sa o blízkych, fyzická a psychická dostupnosť pomoci

Každodenné spolužitie a bezpečný priestor

→ spoločne strávený čas, rituály (napr. stolovanie), atmosféra v domácnosti, zdieľanie povinností

Vonkajší svet a hodnoty

→ vplyv spoločenských udalostí, konflikt hodnôt a názorov, (ne)ochota hovoriť o politike alebo kríze

Respondenti hodnotili jednotlivé oblasti pomocou škály a dodatočných výpovedí, ktoré zachytávajú reálne situácie a skúsenosti v rámci rodinného spolunažívania. Skóre odráža úroveň sebadôvery, dôvery a podpory, ktorú ľudia v ich rodine zažívajú – alebo im chýba.

O politike doma radšej mlčíme

Prieskum ukázal, že na slovenské rodiny však vplývajú stále viac udalosti z vonkajšieho sveta. Ľudia sa obávajú najčastejšie **vojen (78%)**, **inflácie (71%)**, **nového prezidenta USA D. Trumpa (49%)**, **nestability na finančných trhoch (41%)**, **stavu životného prostredia a krízy v oblasti duševného zdravia (31%)**. Z migrantov vyslovilo obavu **18%** a z pokroku v oblasti **umelej inteligencie 17%** ľudí.

Ak hovoríme o vonkajšom svete, veľmi **osobitnou oblasťou je pre slovenské rodiny politika**. Ukazuje sa, že rodiny, kde existuje zhoda v týchto politických otázkach, majú väčšiu pravdepodobnosť celkovej harmónie. Tam, kde sa ľudia nezhodujú vo svojom pohľade na svet, častejšie dochádza k sporom o výchovu, hádkam o peniaze alebo konfliktom kvôli hodnotám. Mnohé domácnosti zároveň priznávajú, že o politike v rodine radšej nehovoria, pretože vedia, že by sa dostali do hádok a konfliktov.

Podľa prieskumu UNIQA je dokonca témou, ktorá slovenské rodiny najviac rozdeľuje. Uviedlo to až 36% slovenských rodín. Politika dokonca rozdeľuje viac ako financie, partnerské spolunažívanie alebo výchova.

„Prieskum skutočne ukázal, že politika a názory na globálne otázky nás v rodinách najviac rozdeľujú. Zaujímavosťou je, že tento názor zdieľajú častejšie mladšie ročníky. Za posledných niekoľko rokov sa politika stala témou číslo jedna v médiách, ale aj v našich rodinách. Môžu za to samozrejme jednotlivé krízové obdobia, ktorým sme museli čeliť a naďalej čelíme. V diskurze sa preto objavuje množstvo rozdielnych názorových prúdov, s ktorými nemusia všetci súhlasiť. Jednotlivé krízy mali zároveň dopad aj na kvalitu života obyvateľov našej krajiny. Z týchto dôvodov môže byť preto politika oblasťou, ktorá nás v rodine najviac rozdeľuje,“ hovorí **Michal Mislovič**, analytik prieskumnej agentúry NMS.

Mnohé domácnosti priznávajú, že doma o politike radšej nehovoria, pretože vedia, že by sa nezhodli. Medzigeneračné rozdiely v názoroch teda zostávajú pod povrchom, ale prispievajú k tichej frustrácii, ktorá oslabuje otvorenosť a blízkosť.

"Skutočnosť, že nesúhlasím s politickým názorom, neznamená, že budem prilievať olej do ohňa – to by sa neskončilo dobre. Moja matka je zástankyňou zvláštnych názorov. Samozrejme, že ju počúvam, aj keď s polovicou z nich nesúhlasím," hovorí 30-ročná žena v prieskume.

"Bohužiaľ, na rodinnej oslave sa vždy diskutuje o politike, naozaj nám to vždy pokazí náladu, pretože ľudia nie sú schopní pochopiť druhú stranu, majú len jednu, a to svoju pravdu a nerešpektujú právo mať vlastný názor," hovorí štyridsaťšesťročná žena.

Starostlivosť o blízkyh – kto sa postará?

Podľa prieskumu UNIQA až **28% Slovákov má v širšej rodine niekoho odkázaného na starostlivosť** a u **12% rodín je na starostlivosť odkázaný niekto priamo u nich doma**.

Zaujímavým zistením v otázke starostlivosti o blízkyh je nesúlad medzi očakávaniami a vlastnou ochotou pomôcť. Zatiaľ čo **84 % respondentov verí, že sa o nich blízki postarajú** aj v starobe, len **70 % ľudí je pripravených postarať sa o svojich rodičov**. Okrem toho sa vo väčšine prípadov táto starostlivosť týka výlučne žien. Takmer každý piaty opatrovateľ musel kvôli starostlivosti o starších ľudí obmedziť alebo opustiť svoju profesionálnu kariéru.

"V súčasnosti dôchodok neriešim. Plánujem mať nejaké poistenie. A keď to príde, verím, že moje deti a priateľka ma podporia," vysvetľuje v prieskume päťdesiatročný muž.

"Úprimne, neplánujem sa starať o svojich rodičov. Nie som na to psychicky vybavený, a čo je najdôležitejšie, je to fyzicky a hlavne finančne náročné. Takže myšlienka, že si deti vezmú voľno z práce a postarajú sa o svojich milujúcich rodičov, u nás naozaj platiť nebude," tridsaťpäťročný muž.

Prieskum pritom jasne ukázal, že obavy z nezvládnutia starostlivosti o nemohúcich členov rodiny patrí k jednému z faktorov, ktorý najviac ohrozuje pocit bezpečia slovenských rodín. Podľa prieskumu tvoria drvivú väčšinu ľudí, odkázaných na starostlivosť doma dospelí – až 81%. Najčastejším dôvodom odkázanosti je vysoký vek alebo dlhodobá choroba. Ľudia sa starajú o nemohúcich doma najčastejšie preto, že je to želanie odkázaného člena rodiny, je to rodinná tradícia, a tiež, že profesionálna starostlivosť je drahá a nedostupná. Najnáročnejšia je pritom podľa nich časová a psychická záťaž. Väčšina rodín by uvítala finančnú podporu.

„Neschopnosť postarať sa o nemohúcich členov rodiny je nesporne jednou z najväčších výziev modernej doby – demografia je neúprosná. Na Slovensku žije takmer 460-tisíc ľudí s ťažkým zdravotným znevýhodnením a takmer 200-tis z nich je odkázaných na pomoc iných osôb. Ak sa vás to týka, ovplyvní to život celej vašej rodiny. A túto oblasť slovenské rodiny označili ako jeden z faktorov, ktorý ich pocit bezpečia najviac ohrozuje. Som preto rád, že sme na trh ako prví priniesli poistenie zníženej sebestačnosti v rámci životného poistenia. Poskytuje možnosť vyplácania doživotnej renty pri dlhodobej starostlivosti, ktorá môže pomôcť a odľahčiť rodiny finančne," hovorí **generálny riaditeľ UNIQA Rastislav Havran**.

Tretina rodín bez finančnej rezervy

30 % domácností na Slovensku žije bez finančnej rezervy. Pri následnom dopytovaní, čo je dôvodom tejto situácie až **70% ľudí odpovedalo, že na finančnú rezervu im nezostávajú peniaze**. Dvojnásobne to platí pre patchworkové rodiny, kde je prítomné platenie výživného a pre rodiny s jedným rodičom, kde chýbajú rezervy každej tretej rodine.

Financie sú hlavným zdrojom hádok a napätej atmosféry. Zatiaľ čo menej bohaté rodiny riešia výdavky, v bohatých sú najčastejšími spúšťačmi napätia pracovný stres a prepracovanie.

"Tretina slovenských rodín nemá žiadnu finančnú rezervu – a podľa nášho prieskumu sú peniaze najčastejším zdrojom napätia doma. Z vlastnej skúsenosti vieme, že aj malé kroky v správe alebo zabezpečení majetku môžu výrazne zlepšiť pocit bezpečia v rodine. Tak ako varovania pred povodňami môžu pomôcť zachrániť životy, finančná prevencia pomáha predchádzať hádkam, stresu a neistote. Rodinám chceme pomôcť nielen poistením, ale aj nástrojmi, ktoré im umožnia plánovať, investovať a tým aj pokojnejšie a lepšie žiť," **Lucie Urváľková, podpredsedníčka predstavenstva a finančná riaditeľka UNIQA**.

Dovolenka len pre niektorých

Menej ako polovica slovenských rodín chodí na dovolenku spoločne (45%). Toto číslo je vyššie u rodín s tradičným zložením a nižšie najmä medzi rodinami s jedným rodičom a osamelými rodičmi. Pravidelné stravovanie v rodinnom kruhu má 69 % domácností – najčastejšie v tradičnom type rodiny.

"Snažíme sa aspoň raz ročne ísť s rodinou na dovolenku, kde vytvárame zážitky, z ktorých potom žijeme po celý rok. Museli sme však veľa "trénovať", kým sme našli aktivity, ktoré vyhovujú každému," hovorí tridsaťšesťročný otec rodiny.

"Veľké rodinné večere alebo obedy, kedy sa stretávame u nás doma, sú pre nás nevyhnutné: rodičia, sestra, starí rodičia a od roku 2022 naša nová ukrajinská rodina. Pre dobrú atmosféru sa snažíme navzájom pomáhať, niekedy (najmä cez víkendy) si naozaj sadneme k spoločnému jedlu a uvaríme si to," hovorí dvadsaťpäťročná žena.

Zvieratá ako súčasť rodiny

Bezpečnosť v rodine však nie je len o vzťahoch medzi ľuďmi. Výskum ukázal, že 96 % psov a 89 % mačiek ľudia považujú za plnohodnotných členov rodiny. Podľa respondentov domáce zvieratá prispievajú k pocitu pohody a pomáhajú udržiavať bežné rituály – napríklad prechádzky alebo večerný kontakt pred televízorom. 6 z 10 českých rodín má zviera – najčastejšie rodiny s deťmi alebo viacgeneračné domácnosti.

"Pre väčšinu ľudí sú domáce zvieratá plnohodnotnými členmi rodiny, preto je dôležité myslieť na ich ochranu. V UNIQA v rámci poistenia domácnosti kryje aj domácich miláčikov na všetky riziká a v ponuke je ako aj pokrytie nákladov na veterinárne ošetrovanie v prípade zranenia psa alebo mačky. Toto poistenie pomáha majiteľom zvládať neočakávané výdavky spojené so zraneniami ich zvieracích miláčikov a poskytuje im väčší pokoj a istotu," dodáva **Lucie Urváľková, finančná riaditeľka UNIQA.**

UNIQA zakladá svoj Nadačný fond

Pocit bezpečia v rodine je nevyhnutný pre našu psychickú pohodu, stabilitu a vzťahy naprieč generáciami. Výsledky prieskumu ukazujú, že je najviac ovplyvnený dôverou, spoločným časom, komunikáciou a schopnosťou vzájomnej podpory – bez ohľadu na zloženie domácnosti. UNIQA sa ako finančný dom snaží pomáhať rodinám primárne svojimi službami. Rozširuje však aj priamu pomoc rodinám cez svoje aktivity spoločenskej zodpovednosti.

„Ako spoločensky zodpovedná firma sa dlhodobo venujeme téme duševného zdravia – a veľmi si vážime našu doterajšiu spoluprácu s Ligou za duševné zdravie. Výsledky tohto prieskumu nám však ukázali, že je čas rozšíriť našu pomoc ešte ďalej – priamo do rodín. Zistenie, že rodiny sa najviac obávajú neschopnosti postarať sa o svojich odkázaných blízkych, je silné a závažné. Práve preto sme založili Nadačný fond UNIQA vedený v Nadácii Pontis, prostredníctvom ktorého začneme podporovať aj projekty starostlivosti, ktoré rodinám poskytnú aspoň krátkodobú úľavu. Pôjde napríklad o terénnu psychologickú pomoc alebo o tábory pre zdravé deti v rodinách, kde sa všetka pozornosť sústreďuje na chorého člena. Chceme, aby rodiny cítili, že v tom nie sú samy," hovorí **generálny riaditeľ UNIQA Rastislav Havran.**

Táto tlačová správa predstavuje len časť zistení rozsiahleho prieskumu, ktorý uskutočnila UNIQA v spolupráci s výskumnou agentúrou NMS na celom Slovensku. Výskum prebiehal v troch fázach, celkovo sa ho zúčastnilo viac ako 2000 Slovákov. Údaje sú aktuálne k aprílu 2025. Počas celého roka budeme zverejňovať ďalšie tematické výstupy, ktoré sa budú zaoberať napríklad finančným zabezpečením, starostlivosťou, vzťahmi či hodnotovými rozdielmi v rodine.

Pozrite si kompletne výsledky prieskumu tu: **www.velkyprieskumrodin.sk**

UNIQA je súčasťou rakúskej poisťovacej skupiny UNIQA Insurance Group a vyvíja svoje aktivity na slovenskom poistnom trhu už 30 rokov. Po integrácii s poisťovňami a dôchodkovými spoločnosťami AXA jej ako poisťovni patrí na trhu silné štvrté miesto a približne 11% tržový podiel. Okrem toho sa stala silným hráčom v oblasti sporenia na dôchodok v II. a III. pilieri. Obchodná činnosť nástupníckej spoločnosti poisťovne je realizovaná na Slovensku prostredníctvom organizačnej zložky pod obchodnou firmou UNIQA pojišťovna, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu.

Česko-slovenský finančný dom UNIQA je súčasťou medzinárodnej skupiny UNIQA Insurance Group, ktorá pôsobí na 17 európskych trhoch, zamestnáva 21 000 ľudí a v súčasnosti obsluhuje viac ako 16 miliónov klientov. Kľúčovými regiónmi pre jej aktivity sú rakúsky trh a stredná Európa.

Pre viac informácií kontaktujte, prosím:

Mgr. Beata Lipšicová

hovorkyňa UNIQA

Krasovského 3986/15851 01 Bratislava

GSM: (00421) 907 712 887E-mail: beata.lipsicova@uniqa.sk

Internetová stránka: www.uniqa.sk